

Kryštofovo Údolí

Pardubice

Sobota 16. října 2021

Odjezd: v 6:30 hod. z parkoviště na nábřeží za zimním stadionem

Trasa autobusu:

Pardubice – Hradec Králové – Hořice – Jičín – Turnov – Hodkovice nad Mohelkou – Osečná – Křižany (všichni vystoupí) – Kryštofovo Údolí (čeká na všechny skupiny) – Machnín – Liberec – Hodkovice nad Mohelkou – Turnov – Jičín – Hořice – Hradec Králové – Pardubice (cca 300 km).

Předpokládaný příjezd do Pardubic: do 20.30 hod.

Účastníci musí během výletu dodržovat aktuální nařízení Vlády ČR.

Všichni se účastní výletu na vlastní nebezpečí.

Pěší trasy:

Trasa 1 (délka trasy 19 km, stoupání 682 m, klesání 696 m).

Odkaz na mapy.cz: <https://mapy.cz/s/dajaheposu>

Křižany [1], obecní úřad – po silnici „Z“ kolem kostela – Křižany, bus – „S“ po zelené – Krkavčí skály [2] – Křižany, ž.st. – Pod Solvayovým lomem – odtud okruh po žluté – Solvayův lom [3], loupežnická jeskyně, vyhlídka a zpět na zelenou značku – Pod Solvayovým lomem – pokračujeme „S“ po zelené – Kaple sv. Kryštofva [4] – „SZ“ po červené E3, Hřebenovka – Malý Vápenný (687 m) – Zdislavský Špičák (686 m) – rozc. Trávník – stále po červené – Vápenný [5] (790 m) – rozc. se žlutou značkou – po žluté doprava „JV“ – U Roimundu – zřícenina hradu Roimund [6] – rozc. Pod Roimundem – „J“ po modré značce – Buk republiky [7] – „J“ po žluté – Kryštofovo Údolí [8].

Trasa 2 (délka trasy 16 km, stoupání 480 m, klesání 490 m).

Odkaz na mapy.cz: <https://mapy.cz/s/gutavufobe>

Křižany [1], obecní úřad – po silnici „Z“ kolem kostela – Křižany, bus – „S“ po zelené – Krkavčí skály [2] – Křižany, ž.st. – Pod Solvayovým lomem – odtud okruh po žluté – Solvayův lom [3], loupežnická jeskyně, vyhlídka a zpět na zelenou značku – Pod Solvayovým lomem – pokračujeme „S“ po zelené – Kaple sv. Kryštofva [4] – „SZ“ po červené E3, Hřebenovka – Malý Vápenný (687 m) – Zdislavský Špičák (686 m) – rozcestí. Trávník – „SZ“ po zelené – Buk republiky [7] – „J“ po žluté – Kryštofovo Údolí [8].

Trasa 3 (délka trasy 10 km, stoupání 363 m, klesání 371 m).

Odkaz na mapy.cz: <https://mapy.cz/s/comunotuve>

Křižany [1], obecní úřad – po silnici „Z“ kolem kostela – Křižany, bus – „S“ po zelené – Krkavčí skály [2] – Křižany, ž.st. – Pod Solvayovým lomem – odtud okruh po žluté – Solvayův lom [3], loupežnická jeskyně, vyhlídka a zpět na zelenou značku – Pod Solvayovým lomem – pokračujeme „S“ po zelené – Kaple sv. Kryštofva [4] – stále po zelené – Kříž v Novině – Kryštofovo Údolí [8].

Předpokládaný odjezd z Kryštofova Údolí v 17:30 hod.

Možnosti občerstvení: pouze na konci tras v Kryštofově Údolí

Mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 14 – Lužické hory.

Cena: členové – dospělí 150,- Kč, děti 70,- Kč, nečlenové – dospělí 250 Kč, děti 100,- Kč

Přihlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail egova@seznam.cz, mobil 739 569 070. Při odhlášení od 14. dne před termínem akce a při nedostavení se k autobusu zaplatí každý stanovenou cenu v plné výši.

Trasy připravil a výlet vede: Petr Dračinský (mobil 732 959 402 T-mobile)

Zajímavosti na trase:

[1] Křižany – obec v Podještědí leží asi 10 km západně od Liberce. Je pojmenována po svém zakladateli, Kriesanovi. První písemná zpráva o ní, tehdy ještě pod jménem Suchá, je z roku 1352. Další zmínka, tentokrát z roku 1384 se týká místního kostelíka sv. Maxmiliána. Do poloviny

20. stol. byla obec německá. Po druhé světové válce bylo původní německé obyvatelstvo vysídleno. Původně gotický kostel sv. Maximiliána byl barokně přestavěn v 17. stol. V jeho interiéru se nacházejí pozdně barokní oltář, malované výplně, dřevěný kůr a varhany. Před kostelem je umístěna plastika sv. Jana Nepomuckého z roku 1747.

[2] Krkavčí skály – pískovcový skalní útvar, známější jako Vajoletky u Křižan. Z hlediska geomorfologického členění přísluší do celku Ralská pahorkatina. Skalní zeď je rozdělena na dvě věže a několik dalších bloků. Věže a bloky jsou pojmenovány jako Vyhlídková, Malá Věž, Velká Věž, Zdislavská a Čihadlo. Od skal je pěkný výhled do okolí. Zároveň jde také o oblíbený horolezecký terén, cesty z náhorní strany jsou kratší a lehčí, cesty z údolí jsou delší a těžší

[3] Solvayův lom – v lomu se do 20. minulého století těžil vápenec. Dnes je lom zarostlý, vyskytují se zde vzácné druhy rostlin a živočichů, např. kruštík tmavočervený, tračník brvitý, okrotice bílá, mlok skvrnitý nebo netopýr velký. V. červnu 2017 zde byla zpřístupněna zteзка vedoucí lomem. Při těžbě zde byla odkryta Loupežnická jeskyně, která nemá téměř žádnou výzdobu. Na dně je cca 1 metr mocná vrstva hnědavých sedimentů. Jeskyně je nepřístupná.

[4] Kaple sv. Kryštofa – výklenková kaple zasvěcená sv. Kryštofovi, patronu poutníků. Byla postavena a vysvěcena v roce 1763. V kapliče se původně nacházel obraz sv. Kryštofa, malovaný na plechu, který někdy po roce 1945 nenávratně zmizel. Celá kaplička je dnes pěkně opravena.

[5] Vápenný – výrazné návrší se stejnojmennou přírodní rezervací, vystupující v severozápadní části Ještědského hřbetu a přírodního parku Ještěd. V severozápadním svahu při dřívější těžbě vápence byly objeveny krápníkové jeskyně (veřejnosti nepřístupné) z nichž největší, dostala jméno Západní. Převážně vápencová část svahu s hodnotnou lesní vegetací a krasovými útvary je chráněna v přírodní rezervaci.

[6] Zřícenina hradu Roimund – hrad byl založen v letech 1342-47 na základě povolení Karla IV. a pojmenován na počest panovníka starofrancouzským jménem Roi munt, tj. Královská hora. Po r. 1414 hrál významnou roli ve válkách s lužickým Šestiměstím, jehož posádka hrad v letech 1424-1430 obsadila. Po pol. 15. stol. se o něm písemné zprávy zmiňují jako o rozbořeném, r. 1454 je uváděn pouze vrch Roimund. Ve zříceninách nacházely ještě dlouho útočiště loupeživé tlupy. Dochovaly se části hradeb (původně přes 10 metrů vysokých) a věže. Roimund patřil mezi hrady s plášťovou zdí, v Čechách vzácné.

[7] Buk Republiky – památný strom byl vysazen v roce 1968 na místě původního Eduardova buku. Původně na místě stával až do roku 1956 buk pojmenovaný podle tehdejšího majitele panství - hraběte Eduarda Clam-Gallase. Na buku nějaký čas visíval obrázek svatého Eduarda, pro připomínku souboje hraběte s jiným šlechticem. Na kůře stromu prý byly patrné jizvy po kulkách z tohoto souboje, výsledek souboje není znám.

[8] Kryštofovo Údolí – obec se rozkládá v hlubokém údolí říčky Rokytky pod svahy Ještědského hřbetu. Většina obce je tvořena roubenými a hrázděnými domy, proto byla prohlášena za vesnickou památkovou rezervaci. Nejceněnější historickou památkou je ranně barokní dřevěný kostel sv. Kryštofa z konce 17. století. Je to jediná zachovalá roubená stavba zakrytá břidlicí ve zdejší kraji. Stěny i strop tohoto kostela jsou vyzdobeny 15 malbami ze života Krista. Vedle kostela je márnice a zvonice s šindelovou střechou ve tvaru makovice.

Místní technickou památkou je Novinský železniční viadukt, který je jeden z nejromantičtějších a největších viaduktů v Česku. Viadukt nevede rovně, ale do oblouku, má 14 podpěrných sloupů na 198 m délky. Jeho výška dosahuje 30 m. Takzvaný "Malý viadukt" stojí poblíž myslivny nad autobusovou zastávkou Novina. Jeho délka je 127 m, má 10 opěrných sloupů a výšku 17 m.

Kryštofovo Údolí je proslavené jako betlémská obec. V restauraci „U Kryštofa“ je Muzeum betlémů s celoroční expozicí více než dvaceti betlémů nebo jejich částí. Muzeum je otevřeno o víkendech od 13:00 do 16:00 hod.

Naproti muzeu stojí ještě další zajímavost – orloj, který vznikl přestavbou staré trafostanice. Součástí orloje je 22 figur. 18 z nich je pohybových. Autorem figur je liberecký výtvarník a řezbář Václav Plechatý. Autorem pohybových mechanik je Jiří Otmar. Kovářské prvky jsou dílem uměleckého kováře Jana Nikendaye. Duchovním otcem orloje je Martin Chaloupka. Průčelí orloje vévodí dvě okénka, v nichž každou hodinu defiluje 12 apoštolů po vzoru pražského Staroměstského orloje.